

MUZEJSKI VJESNIK 5

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci, Trakošćan,
Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Marina Šimek (glavni i odgovorni urednik), Darko Sačić, Miroslav
Klemm, Dragutin Feletar, Marijan Špoljar, Branimir Šimek
(tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Gradski muzej Varaždin

ZA NAKLADNIKA

Jasna Tomičić

TISAK

NIŠRO Varaždin, naklada 800 komada

BROJ 5 — VELJAČA 1982.

GOD. V.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Marijan Špoljar: Muzej i škola 3
— Antun Kozina: Etnografsko blago u osnovnim školama
krapinskog kraja i njegova zaštita 6

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Nekoliko arheoloških bilježaka iz sjeverozapadne Hrvatske 11
— Zoran Homen: Novi kasnobrončanodobni lokalitet u Križevcima 18
— Marina Šimek: Nekoliko nalaza iz halštatske zemunice u Sigecu 25
— Josip Vidović: Arheološko istraživanje starijeg željeznog doba u Međimurju 34
— Željko Tomičić: Arheološka istraživanja antičke nekropole kod sela Trnovčaka u Međimurju 41
— Željko Tomičić: Rezultati arheoloških terenskih rekognosciranja Međimurja u 1981. godini (antika i srednji vijek) 48
— Tomislav Đurić: Stanje srednjovjekovnih gradina u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (II) 55
— Antun Kozina: Numizmatički nalaz iz ruševina Trikraljske kapele na Tkalcima — Krapina 61
— Ljubica Ramušćak: Ansambl ruralne arhitekture u Selnici 63
— Libuše Kašpar: Neki etnološki izvori iz dnevnika Ivana Kukuljevića 67
— Vladimir Kidišević: Konzervacija slika iz fundusa varaždinskog muzeja 71

LIČNOSTI

- Antica Bregović: Franjo Košćec — osnivač Entomološkog odjela Gradskog muzeja Varaždin 77
— Marijan Špoljar: In memoriam Stjepan Kukec 80
— Zorko Marković: In memoriam Dr. Stojan Dimitrijević 81
— Tomislav Đurić: Umjesto »In memoriam« Dasenu Vrsaloviću 83
— Marina Šimek: Sjećanje — Dragutin Galina 85

VIJESTI

- Željko Tomičić: Novosti u antičkoj zbirci Arheološkog odjela Muzeja Međimurja Čakovec 89
- Damir Brzović — Branko Begović: Novootkriveni srednjovjekovni lokalitet kod Otrovanca 91
- Jasna Tomičić: Galerija slika Varaždin otvorena po treći put 93
- Miroslav Klemm: Izložba »Osam stoljeća Varaždina« u Gradskom muzeju Varaždin 96
- Franjo Horvatić: Zbirka NOB-a u Velikom Pogancu 97
- Dragutin Feletar: Informacija o nekim knjigama izdanim u Podravini 1981. 99
- Marijan Špoljar: U povodu savjetovanja »Suvremenost kao muzeološka tema za budućnost« 101
- Zorko Marković: Uz simpozij o Vojnoj krajini i njezinom sjedinjenju s građanskom Hrvatskom 102
- Libuše Kašpar: Savjetovanje etnologa u Ormožu 104
- Libuše Kašpar: XVII savjetovanje etnologa u Neumu 105

AKCIJE

- pripremili Miroslav Klemm i Marina Šimek 109

prilozima u drugoj i trećoj knjizi grupe autora »Praistorija jugoslavenskih zemalja« (Sarajevo 1979).

U sjeverozapadnoj Hrvatskoj Dimitrijević je iskapao na tri lokaliteta: u Malom Korenovu (1961. god.), Gornjim Brezovljanima I (1973. god), i Kaniškoj Ivi (1978. god). Na ovim, kao i ostalim iskapanjima, stalno je obrazovao studente i mlađe diplomirane arheologe, nesebično im pomažući i savjetujući ih. Također ne možemo zaboraviti koliko je nesebično pomagao svima nama koji smo započinjali s objavama materijala i pisanjem stručnih radova, držeći čak posebne seminare na temu uvođenja u znanstveni rad.

Energija S. Dimitrijevića nije se iscrpljivala samo u arheologiji. Godinama je pisao filmske i baletne kritike, a, osim što se pomalo bavio slikarstvom i poezijom, aktivno se bavio umjetničkom fotografijom, te je izlagao na mnogim izložbama u zemlji i inozemstvu. Bio je jedan od rijetkih ljudi s vrlo širokim dijapazonom zanimanja i talentom za više vrsti stvaralaštva.

Stojan Dimitrijević je umro u dobi kada je mogao još mnogo pridonijeti arheološkoj znanosti i pomoći mlađim naraštajima. Čovjek koji je postigao ogromne znanstvene rezultate nikada nije dobivao nagrade, nikada nije postao akademikom. No, iza sebe ostavio je neizbrisiv trag: svoja djela. Svi koji se ikada budu bavili prethistorijom, prvenstveno na sjevernojugoslavenskom prostoru, nužno će morati poći od njegovih dostignuća. U radu i poštenom pristupu poslu mnogima može biti i bit će uzorom. Neka mu je vječna slava.

Tomislav Đurić, Varaždin

UMJESTO »IN MEMORIAM« DASENU VRSALOVIĆU

Ljubitelji arheologije i povijesti, poznavatelje Dasena Vrsalovića, njega osobno i njegovih djela, duboko se dojmila vijest da je umro. Posebno su to teško primili oni, koji su ga poznavali, s njime surađivali, s nevjericom su to primili njegovi Boljani, žitelji otoka Brača, za kojeg je on živio i za nj' toliko toga učinio.

Umro je veliki arheolog, umro je predsjednik Hrvatskog arheološkog društva tik nakon povratka s posljednjeg ispraćaja još jednog velikog muža — Stipe Gunjače. Njegovo veliko srce po-

pustilo je nakon gotovo 53 godina života, kojeg je ugledao u starodrevnom Bolu.

Još godinu dana prije susreli smo se, nažalost tada posljednji put, u Varaždinskim Toplicama. Došao je na promociju knjige svojih kolega prof. Gorenca i dr. Vikić »Varaždinske Toplice — Aqua Iasae u antičko doba«. Divio se rimskom lokalitetu u Toplicama. U nevezanom razgovoru skrenusmo tok riječi prema Bolu, gdje smo se prvi puta susreli 1976. godine. Kada smo se razišli u Toplicama s riječima — »doviđenja na Bolu«, nismo znali da je trajni rastanak.

Dasen Vrsalović mirno počiva na groblju u Bolu, u sjeni samostanskih zidina, što međaše s grobljem, u sjeni stoljetnog bora u čijoj smo se sjeni upoznali i kasnije susretali. Jednom prilikom Dasen je izrekao i jednu alegoriju o tom višestoljetnom boru, koji crpi svoju snagu iz bolskog tla i svojom ogromnom krošnjom nadkriľjuje pokojnike svoga zavičaja, a žive nadahnjuje.

U tom kompleksu mjesnog groblja, dominikanskog samostana i orijaškog bora stvarao je Dasen i svoje veliko djelo — Muzej arheologije i povijesti, etnologije i povijesti umjetnosti, predivan muzej, kojeg je on koncipirao i za njega obavio izbor predmeta. Veselio se svojem djelu, koje je prezentirano javnosti u povodu proslave 500-obljetnice dolaska Dominikanaca na Bol, što je održana 1975. godine. Veselio se Dasen i velikoj spomenici Bola, što smo ju tiskali u varaždinskoj tiskari prije pet godina, Vodiču kroz bolski muzej, gdje su se također nalazili njegovi prilozi. Veselio se Dasen svojim jesenskim šetnjama kada je uz bolsku rivu, kroz mirisnu šumu šetao sa suprugom Fatimom do samostanskih bijelih zidina odakle se pruža najljepši pogled na plavo bračko more, što s druge strane dodiruje tople obale Hvara. Možda je ovdje, na ovom mjestu Dasen Vrsalović i dobio pobudu da pokrene i razvije još jednu arheološku disciplinu u nas — podvodnu, podmorsku arheologiju. Možda su u šetnjama prema Murvicama i velebnoj pustinji Blaca nastali poticaji za knjigu »Povijest Brača«? Činjenica, da sve što je radio odiše toplinom, ljubavi prema struci, prema rodnom Bolu i Braču, govori u prilog tome.

Nestao je iz naše svakodnevnice mirno, tiho, što mu je bila odlika cijelog života. Počiva u sjeni stoljetnog bora, desetak koraka od svoga Muzeja, dok mu vali plavog bolskog mora, što dosežu gotovo do sama parka mrtvih uzaludno šapuću poruke iz prošlosti, oplakujući njegov smiraj.